

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0263

Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2016.

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. lipnja 2017. o izvješću Komisije o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2016. (2016/2310(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana Uniji,
- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske republike Makedonije, s druge strane¹,
- uzimajući u obzir Okvirni sporazum sklopljen u Ohridu i potpisan u Skopju 13. kolovoza 2001. (Ohridski okvirni sporazum),
- uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 16. prosinca 2005. o tome da bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji dodijeli status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u, zaključke Europskog vijeća iz lipnja 2008., zaključke Vijeća iz prosinca 2008., prosinca 2012., prosinca 2014. i prosinca 2015., te zaključke Predsjedništva od 13. prosinca 2016., koje je podržala velika većina izaslanstava i kojima je ponovno naglasio svoju nedvojbenu i snažnu predanost procesu pristupanja te zemlje EU-u,
- uzimajući u obzir trinaesti sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između te zemlje i Komisije održan u Skopju 15. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. studenoga 2016. o politici proširenja EU-a (COM(2016)0715) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji za 2016.” (SWD(2016)0362),
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji iz lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir hitne reformske prioritete iz lipnja 2015. koje je Komisija sastavila za bivšu jugoslavensku republiku Makedoniju,
- uzimajući u obzir preporuke skupine viših stručnjaka o sustavnim problemima u pogledu vladavine prava u vezi s presretanjem komunikacije koje je otkriveno u

¹ SL L 84, 20.3.2004., str. 13.

proljeće 2015.,

- uzimajući u obzir politički sporazum (takozvani „Sporazum iz Pržina”) četiriju najvećih političkih stranaka postignut 2. lipnja i 15. srpnja 2015. u Skopju te dogovor četiriju strana o njegovoj provedbi od 20. srpnja i 31. kolovoza 2016.,
 - uzimajući u obzir završnu izjavu predsjednika sa sastanka na vrhu o zapadnom Balkanu održanog u Parizu 4. srpnja 2016. te preporuke organizacija civilnog društva za taj sastanak,
 - uzimajući u obzir preliminarne nalaze i zaključke te konačno izvješće OESS-a/ODIHR-a u vezi s prijevremenim parlamentarnim izborima od 11. prosinca 2016.,
 - uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 817 (1993) i 845 (1993) te Rezoluciju Opće skupštine UN-a 47/225 i Privremeni sporazum od 13. rujna 1995.,
 - uzimajući u obzir presudu Međunarodnog suda o primjeni Privremenog sporazuma od 13. rujna 1995.,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A8-0055/2017),
- A. budući da su prijevremeni parlamentarni izbori u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji, nakon što su dvaput odgođeni, održani 11. prosinca 2016. u redovnim i mirnim okolnostima, u skladu s međunarodnim standardima i preporukama OESS-a/ODIHR-a; budući da su protekli bez većih incidenata, da su općenito dobro organizirani i da je odaziv birača bio vrlo velik;
- B. budući da politička polarizacija, duboko međusobno nepovjerenje i nedostatak istinskog dijaloga između stranaka otežavaju reforme i pripreme za pristupanje; budući da se u nekim važnim područjima može stalno primijetiti nazadovanje; budući da se demokracija i vladavina prava neprestano osporavaju, posebice zbog stanja u kojem je država talac, što utječe na funkcioniranje demokratskih institucija i ključnih područja društva;
- C. budući da je 27. travnja 2017. Talat Džaferi izabran za novog predsjednika makedonskog parlamenta; budući da je 17. svibnja 2017. predsjednik Republike Makedonije povjerio mandat za sastavljanje nove vlade čelniku SDSM-a Zoranu Zaevu; budući da je 31. svibnja 2017. u makedonskom parlamentu izglasana nova vlada pod vodstvom premijera Zorana Zaeva;
- D. budući da su pravosuđe, javna uprava i mediji, nezaposlenost mladih i pregled provedbe Ohridskog okvirnog sporazuma neka od ključnih područja uključenih u proces reforme;
- E. budući da je toj zemlji potrebna ozbiljna predanost svih političkih snaga kako bi nastavila s integracijom u EU i euroatlantskom integracijom; budući da nova vlada mora usvojiti i u potpunosti provesti snažne reforme koje će donijeti konkretne rezultate, osobito u području vladavine prava, pravosuđa, korupcije, temeljnih prava,

unutarnjih poslova i dobrosusjedskih odnosa;

- F. budući da postoji suglasnost između Komisije, Vijeća i Parlamenta da održavanje pozitivne preporuke za otvaranje pregovora o pristupanju s tom zemljom i dalje ovisi ili je uvjetovano napretkom povezanim s provedbom Sporazuma iz Pržina i znatnim napretkom u provedbi hitnih reformskih prioriteta;
 - G. budući da Vijeće blokira napredak u tom pogledu zbog neriješenog spora oko imena s Grčkom; budući da bilateralna pitanja ne bi smjela služiti kao izgovor za ometanje brzog početka pregovora s EU-om;
 - H. budući da bilateralne sporove ne bi trebalo koristiti za ometanje procesa pristupanja EU-u nego bi ih trebalo riješiti na propisan način, u konstruktivnom duhu i u skladu sa standardima EU-a i UN-a; budući da bi trebalo uložiti sve napore u održavanje dobrosusjedskih i međuetničkih odnosa;
 - I. budući da se (potencijalne) zemlje kandidatkinje ocjenjuju na temelju vlastitih zasluga, a raspored pristupanja ovisi o brzini i kvaliteti provedbe nužnih reformi; budući da bi otvaranje pregovora o pristupanju trebalo zajamčiti nakon što se ispune potrebni uvjeti; budući da se ta zemlja godinama smatra jednom od zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u koje su ostvarile najveći napredak u pogledu usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a;
 - J. budući da je proces pristupanja EU-u velik poticaj za daljnje reforme, osobito u pogledu vladavine prava, neovisnosti pravosuđa, borbe protiv korupcije i slobode medija; budući da su regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi osnovni elementi procesa proširenja, procesa stabilizacije i pridruživanja te procesa pristupanja te zemlje;
 - K. budući da su čelnici četiriju najvećih političkih stranaka 20. srpnja i 31. kolovoza 2016. postigli dogovor o provedbi Sporazuma iz Pržina te o 11. prosinca 2016. kao datumu prijevremenih parlamentarnih izbora i izrazili svoju potporu radu posebne tužiteljice; budući da su također ponovno naglasili svoju predanost provedbi hitnih reformskih prioriteta;
 - L. budući da je nedavna politička kriza ukazala na nedostatak učinkovitog sustava provjera i ravnoteža u makedonskim institucijama i nužnost povećanja transparentnosti i javne odgovornosti;
 - M. budući da borba protiv organiziranog kriminala i korupcije ostaje od temeljne važnosti za borbu protiv infiltracije kriminala u politički, pravosudni i gospodarski sustav;
1. pozdravlja sastavljanje nove vlade 31. svibnja 2017.; poziva sve političke stranke da djeluju u duhu pomirenja, u zajedničkom interesu svih građana te da surađuju s vladom na obnovi povjerenja u zemlju i njezine institucije, među ostalim potpunom provedbom Sporazuma iz Pržina i hitnih reformskih prioriteta;
 2. pozdravlja poštovanje temeljnih sloboda na prijevremenim izborima 11. prosinca 2016., koji su dobro organizirani, održani na transparentan i uključiv način i protekli bez većih incidenata; napominje da OESS/ODIHR smatra da su izbori bili konkurentni; pozdravlja činjenicu da su sve političke stranke prihvatile rezultate izbora u interesu stabilnosti u zemlji i ističe da su dužne zajamčiti da zemlja neće ponovo zapasti u političku krizu; poziva sve stranke da se suzdrže od bilo kakvog ometanja djelotvornog

funkcioniranja parlamenta; snažno potiče novu vladu da brzo nastavi s provedbom nužnih reformi, kako bi se zajamčila euroatlantska integracija te zemlje i kako bi se ostvario napredak u pogledu njezine europske perspektive na dobrobit građana; smatra da je suradnja među strankama i etničkim skupinama ključna za rješavanje gorućih unutarnjih izazova i onih povezanih s EU-om, kao i za održavanje pozitivne preporuke za otvaranje pregovora o pristupanju EU-u;

3. pozdravlja poboljšanja izbornog procesa, uključujući pravni okvir, popise glasača i medijsko praćenje; pozdravlja činjenicu da su predstavnici civilnog društva promatrali izbore na velikoj većini biračkih mjesta; poziva nadležna tijela da, imajući u vidu i lokalne izbore u svibnju 2017., na djelotvoran način isprave navodne nepravilnosti i propuste, koji uključuju zastrašivanje glasača, kupovanje glasova, zlouporabu državnih resursa, politički pritisak na medije, kao i izražavanje kojim se potiču sukobi i verbalne napade na novinare; poziva nadležna tijela da uzmu u obzir preporuke OESS-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije te da uspostave vjerodostojnu evidenciju djelotvornog nadzora nad financiranjem političkih stranki i izbornih kampanja; ističe da je potrebno osigurati veći stupanj transparentnosti i nastaviti s depolitizacijom rada izborne administracije kako bi se povećalo povjerenje javnosti u buduće izbore;
4. smatra da je važno provesti popis stanovništva (posljednji je popis proveden 2002. godine), pod uvjetom da postoji konsenzus na razini države u vezi s metodologijom koja bi se primjenjivala, kako bi se dobila ažurirana i realistična demografska slika makedonskog stanovništva, kako bi se bolje ispunjavale potrebe makedonskih građana i kako bi se unaprijedio način pružanja usluga namijenjenih građanima te kako bi se dodatno ažurirao popis glasača, a sve nepravilnosti i nedostaci u budućnosti sveli na najmanju moguću mjeru;
5. očekuje da će nova vlada, kao prvi prioritet, u suradnji s ostalim strankama ubrzati provedbu reformi u vezi s EU-om; ponovno naglašava svoju potporu otvaranju pregovora o pristupanju, pod uvjetom da se ostvari napredak u provedbi Sporazuma iz Pržina kako bi se osigurala njegova potpuna, konkretna i održiva provedba te opipljiv napredak u provedbi hitnih reformskih prioriteta u vezi sa sistemskim reformama; poziva Vijeće da prvom prilikom razmotri pitanje pregovora o pristupanju; i dalje je uvjeren kako pregovori mogu potaknuti neophodne reforme, stvoriti novu dinamiku, oživiti europsku perspektivu i pozitivno utjecati na rješavanje bilateralnih sporova kako ne bi ometali proces pristupanja EU-u;
6. ističe stratešku važnost daljnjeg napretka u procesu pristupanja EU-u i ponovno poziva sve stranke da pokažu političku volju i odgovornost u vezi s potpunom provedbom hitnih reformskih prioriteta i Sporazuma iz Pržina; ističe da je provedba Sporazuma iz Pržina ključna i nakon izbora kako bi se u budućnosti zajamčile politička stabilnost i održivost; poziva Komisiju da što prije, ali do kraja 2017., ocijeni napredak te zemlje u toj provedbi i da o tome izvijesti Parlament i Vijeće; međutim, podsjeća na to da treba pokrenuti i provesti odavno potrebne reforme te podupire nastavak dijaloga na visokoj razini o pristupanju kako bi se toj zemlji na sustavan način pomoglo u tom pothvatu; žali što nije održan sastanak u okviru dijaloga na visokoj razini o pristupanju i što je u odnosu na ispunjavanje prethodnih ciljeva postignut neznan napredak; skreće pozornost na moguće negativne političke, sigurnosne i socio-ekonomske posljedice daljnjih zastoja u procesu euroatlantskih integracija te zemlje; ponovno poziva Komisiju i ESVD da povećaju vidljivost projekata koje EU financira u toj zemlji kako bi se EU približio njezinim građanima;

7. ističe znatan napredak koji je ta zemlja postigla u procesu integracije u EU i naglašava negativne posljedice daljnjeg zastoja u procesu integracije, uključujući prijetnju vjerodostojnosti politike proširenja EU-a i rizik od nestabilnosti u regiji;
8. ističe da postojeći izazovi s kojima je suočena Europska unija (Brexit, migracije, radikalizam itd.) ne bi smjeli omesti proces proširenja – upravo suprotno, ti su izazovi pokazali potrebu za potpunom integracijom zapadnog Balkana u strukture EU-a kako bi se poboljšalo i produbilo partnerstvo u cilju prevladavanja međunarodnih kriza;
9. pozdravlja visoku razinu usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Unije i prepoznaje prioritet dan djelotvornoj provedbi i izvršavanju postojećih pravnih i političkih okvira, kao što je to slučaj sa zemljama koje već sudjeluju u pregovorima o pristupanju;
10. čestita toj zemlji na nastavku ispunjavanja obveza u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju; poziva Vijeće da usvoji prijedlog Komisije iz 2009. o prelasku u drugu fazu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u skladu s odgovarajućim odredbama;
11. potiče sve stranke da pokažu političku volju i odgovornost kako bi se prevladali političko okružje koje potiče razdor, polarizacija i nepostojanje kulture kompromisa te ponovno uspostavio dijalog; ponovno ističe ključnu ulogu parlamenta za demokratski razvoj te zemlje te njegovu ulogu kao foruma za politički dijalog i zastupanje; poziva na jačanje njegovih nadzornih funkcija i ograničavanje prakse čestih zakonodavnih izmjena zakona i primjene skraćenih postupaka za njihovo donošenje, bez dovoljnog savjetovanja ili procjene učinka; traži da se parlamentarnim odborima omogući neometano funkcioniranje u vezi s presretanjem komunikacije te sa sigurnošću i protuobavještajnom djelatnošću, kao i neometan pristup potrebnim podacima i iskazima svjedoka kako bi mogli na vjerodostojan način izvršavati parlamentarnu kontrolu nad relevantnim službama; prepoznaje konstruktivnu ulogu koju civilno društvo ima u podupiranju i poboljšavanju demokratskih procesa;
12. prima na znanje određen napredak u reformi javne uprave, uključujući korake za provedbu novog pravnog okvira za upravljanje ljudskim resursima; poziva na daljnju predanost provedbi preporuka Komisije; i dalje je zabrinut zbog politizacije javne uprave i izloženosti javnih službenika političkom pritisku; potiče novu vladu da provedbom novog postupka zapošljavanja i ocjenjivanja na temelju zasluga pokaže snažnu političku predanost povećanju stručnosti, zaslužnosti, neutralnosti i neovisnosti na svim razinama; ističe potrebu da se dovrši strategija reforme javne uprave 2017. – 2022., među ostalim dodjelom dostatnih proračunskih sredstava za njezinu provedbu, te da se ojačaju relevantni administrativni kapaciteti; poziva buduću vladu da uspostavi transparentne i djelotvorne linije odgovornosti između i unutar institucija; preporučuje pravednu zastupljenost svih zajednica na svim razinama javne uprave;
13. preporučuje da buduća vlada razvije sveobuhvatnu strategiju za e-upravljanje popraćenu dodatnim razvojem e-usluga za građane i poduzeća u cilju smanjenja birokratskog opterećenja države, građana i poduzeća; naglašava da bi se e-upravljanjem i e-uslugama poboljšala gospodarska uspješnost te zemlje i omogućila veća transparentnost i učinkovitost javne uprave i službi; ističe pravo građana na pristup javnim informacijama i poziva na dodatne napore kako bi se zajamčilo da se to pravo ne ograničava ni na koji način; potiče traženje inovativnih e-rješenja kako bi se zajamčio jednostavan pristup

javnim informacijama i smanjila povezana birokracija;

14. žali zbog kontinuiranog nazadovanja u reformi pravosuđa, koje bi trebalo poticati na neovisno djelovanje; žali zbog opetovanog političkog uplitanja u njegov rad, pa i prilikom imenovanja i unapređenja sudaca i tužitelja, kao i zbog nedostatka odgovornosti te slučajeva selektivne pravde; ponovno poziva nadležna tijela da na djelotvoran način razmotre otvorena pitanja, kako je utvrđeno u hitnim reformskim prioritetima, i da pokažu političku volju za napretkom u reformi pravosuđa, među ostalim povećanjem transparentnosti u postupcima imenovanja i unapređenja i u zakonu i u praksi te smanjenjem trajanja sudskih postupaka; potvrđuje da su uloženi određeni naponi kako bi se poboljšala transparentnost; nadalje, poziva vlasti da zajamče stručnost sudbenog vijeća i vijeća tužitelja te funkcionalnu neovisnost pravosudnog sustava kao cjeline;
15. ponovno ističe važnost temeljite, neovisne i neometane istrage navoda o nepravilnostima otkrivenima prisluškivanjem telefonskih razgovora i neuspješnog nadzora povezanog s time; podsjeća na važnost mandata i rada posebne tužiteljice i parlamentarnog istražnog odbora čiji je cilj da zasebno razmotre pravnu i političku odgovornost; napominje da je posebna tužiteljica podigla prve optužnice zbog nepravilnosti u vezi s prisluškivanjem telefonskih razgovora;
16. zabrinut je zbog političkih napada na rad Ureda posebne tužiteljice te zbog administrativnog i pravosudnog opstruiranja njegova rada, kao i zbog nedostatka suradnje drugih institucija; podsjeća kaznene sudove koji ne odgovaraju na službene zahtjeve Ureda posebne tužiteljice da imaju pravnu obvezu pomoći Uredu posebne tužiteljice; smatra da je za demokratski proces bitno da Ured posebne tužiteljice može ispunjavati sve svoje funkcije i provoditi temeljite istrage s potpunom autonomijom, bez ometanja i s pomoću potrebnih sredstava; poziva na to da se Uredu posebne tužiteljice pruži potpuna potpora, uvjeti i vrijeme potrebno za provedbu njegova važnog rada; poziva to da se na sudovima prestane ometati pružanje dokaza posebnoj tužiteljici te poziva na pružanje potpore za izmjene i dopune zakona kako bi se osigurala njezina autonomna ovlast za zaštitu svjedoka u vezi sa slučajevima za koje je odgovoran njezin ured; duboko je uvjeren da ishodi istraga predstavljaju važan korak prema ponovnoj uspostavi povjerenja u nacionalne institucije; nadalje, naglašava potrebu za donošenjem izmjena i dopuna Zakona o zaštiti svjedoka;
17. i dalje je zabrinut da je korupcija još uvijek ozbiljan problem i da se borba protiv korupcije podriva političkim uplitanjem; naglašava da je za borbu protiv korupcije potrebna snažna politička volja; naglašava da je potrebno jačati neovisnost policije, tužiteljstva i Državnog odbora za prevenciju korupcije; poziva na to da se poduzmu koraci kako bi se povećala transparentnost te zajamčio odabir i imenovanje članova Državnog odbora za prevenciju korupcije na temelju zasluga; poziva na to da se hitno poduzmu naponi kako bi se zajamčila djelotvorna prevencija i kažnjavanje sukoba interesa te postigli vjerodostojni rezultati u borbi protiv korupcije na visokoj razini, uključujući provedbu pravnog okvira za zaštitu zviždača u skladu s europskim standardima, hitnim reformskim prioritetima i preporukama Venecijanske komisije; ponovno potiče neovisne organizacije civilnog društva i medije da razotkrivaju korupciju i da pružaju potporu neovisnim i nepristranim istragama; poziva vlasti da podupiru rad pučkog pravobranitelja odgovarajućim mjerama u pogledu osoblja i proračuna;

18. zabrinut je zbog povezivanja medijskih, političkih i vladinih aktivnosti, posebice u vezi s javnom potrošnjom; snažno osuđuje postojanje nezakonitih gospodarskih, političkih i obiteljskih veza u vezi s trošenjem javnih sredstava; poziva vladu da kao dodatnu mjeru borbe protiv korupcije donese zakonodavni okvir kojim bi se regulirali sukobi interesa i objavljivanje imovine osoba na visokim državnim položajima;
19. pozdravlja činjenicu da su uspostavljeni zakonodavni okvir i strategije za borbu protiv organiziranog kriminala; pozdravlja uništavanje kriminalnih mreža i ruta za trgovinu ljudima i trgovinu drogom te poziva na daljnje jačanje napora u borbi protiv organiziranog kriminala; potiče daljnje poboljšanje suradnje između tijela kaznenog progona unutar zemlje i sa susjednim zemljama te povećanja ovlasti i sredstava sudova; smatra da je prijeko potrebno nastaviti razvijati kapacitete tijela kaznenog progona za provođenje istraga o financijskom kriminalu i za zapljenu imovine;
20. cijeni to što se neprekidno ulažu naponi u borbu protiv islamske radikalizacije i stranih terorističkih boraca; pozdravlja usvajanje strategije borbe protiv terorizma za razdoblje 2013. – 2019., kojom se također definiraju koncepti nasilnog ekstremizma, radikalizacije, prevencije i ponovne integracije; poziva na njezinu provedbu pojačanjem suradnje između sigurnosnih agencija i organizacija civilnog društva, vjerskih vođa, lokalnih zajednica i drugih državnih institucija u sektoru obrazovanja, zdravstva i socijalnih usluga u pogledu pristupanja različitim fazama radikalizacije i razvijanja alata za ponovnu integraciju i rehabilitaciju; usto, poziva na to da sigurnosne službe kontinuirano prate strane borce koji se vraćaju, na njihovu odgovarajuću ponovnu integraciju u društvo te na stalnu razmjenu informacija s tijelima EU-a i susjednih zemalja;
21. zabrinut je zbog toga što organizacije civilnog društva upozoravaju na pogoršanje okruženja u kojem djeluju; i dalje je zabrinut zbog radikalnih javnih napada političara i medija na organizacije civilnog društva i strane predstavnike; prepoznaje i potiče važnu ulogu koju organizacije civilnog društva imaju u praćenju, podupiranju i poboljšavanju demokratskih procesa, uključujući izborni proces, te u jamčenju provjera i ravnoteža; zabrinut je zbog ograničene predanosti vlade i nedostatne suradnje s organizacijama civilnog društva na svim razinama; naglašava važnost redovitog i konstruktivnog dijaloga i suradnje s organizacijama civilnog društva i potiče nadležna tijela da ih redovno i strukturirano uključuju u kreiranje politika; poziva nadležna tijela da ni na kojoj osnovi, uključujući političko opredjeljenje, vjerska stajališta ili etnički sastav, ne diskriminiraju organizacije civilnog društva; smatra da se bez ozbiljnog opravdanja ni jednoj skupini ljudi ne smije uskratiti sloboda okupljanja i udruživanja;
22. potiče vlasti da nastave s radom na prekinutoj provedbi popisa stanovništva, koji bi pružio precizne statističke podatke o stanovništvu koji bi mogli služiti kao osnova za razvojne programe vlade i odgovarajuće planiranje proračuna;
23. podsjeća vladu i političke stranke na njihovu odgovornost u stvaranju, u zakonu i u praksi, kulture uključivanja i tolerancije; pozdravlja donošenje nacionalne strategije za jednakost i nediskriminaciju za razdoblje 2016. – 2020.; izražava zabrinutost u pogledu nepristranosti i neovisnosti Povjerenstva za zaštitu od diskriminacije i poziva na transparentan postupak odabira njegovih članova; ponovno osuđuje govor mržnje usmjeren na diskriminirane skupine; zabrinut je zbog kontinuirane netolerancije, diskriminacije i napada na lezbijke, gejeve, biseksualne, transrodne i interseksualne osobe (LGBTI); ponovno poziva na usklađivanje Zakona o suzbijanju diskriminacije s

pravnom stečevinom u pogledu diskriminacije na temelju seksualne orijentacije; ponovno naglašava da je potrebno suzbijati predrasude i diskriminaciju usmjerenu protiv Roma te olakšati njihovu integraciju i pristup obrazovnom sustavu i tržištu rada; zabrinut je zbog nehumanih fizičkih uvjeta i prenapučenosti u zatvorima unatoč znatnom povećanju proračuna za zatvore; poziva na to da se poštuju preporuke pučkog pravobranitelja;

24. poziva na daljnje ulaganje napora u promicanje ravnopravnosti spolova te u povećanje sudjelovanja žena u političkom životu i udjela zaposlenih žena kako bi se poboljšala njihova socio-ekonomska situacija i općenito ojačala prava žena; poziva nadležna tijela da poboljšaju provedbu Zakona o jednakim mogućnostima, da se uhvate u koštac s premalom zastupljenošću žena na ključnim položajima za donošenje odluka na svim razinama i da povećaju djelotvornost institucijskih mehanizama za promicanje ravnopravnosti između muškaraca i žena; potiče nadležna tijela da osiguraju dovoljno proračunskih sredstava za njegovu provedbu; zabrinut je zbog nedostatnog pristupa žena nekim osnovnim zdravstvenim uslugama i zbog trajno visoke stope smrtnosti novorođenčadi;
25. potiče vladu da poduzme mjere za reformu Zakona o sprečavanju i zaštiti od nasilja u obitelji i drugih mjerodavnih zakona kako bi se pružila odgovarajuća zaštita svim žrtvama obiteljskog nasilja i rodno uvjetovanog nasilja te kako bi se poboljšale usluge potpore žrtvama obiteljskog nasilja, što uključuje prikladan broj sigurnih kuća; dodatno potiče vladu da osigura temeljitu istragu slučajeva obiteljskog nasilja i kazneni progon počinitelja te da nastavi s podizanjem razine osviještenosti o obiteljskom nasilju;
26. ponovno naglašava da je situacija među etničkim skupinama i dalje nestabilna; potiče sve političke stranke i organizacije civilnog društva da aktivno promiču uključivo i tolerantno višetlično, multikulturno i viševjersko društvo te da ojačaju suživot i dijalog; smatra da su potrebne konkretne mjere kako bi se postigla socijalna kohezija među različitim etničkim, nacionalnim i vjerskim zajednicama; podsjeća čelnike vlade i stranaka na njihovu obvezu da u potpunosti provode Ohridski okvirni sporazum na uključiv i transparentan način, da bez daljnjeg odgađanja dovrše njegov dugoočekivani pregled, uključujući preporuke o politikama, te da osiguraju dostatan proračun za njegovu provedbu; osuđuje svaki oblik iredentizma i svaki pokušaj dezintegracije raznih socijalnih skupina; naglašava da je važno da se bez daljnjeg odgađanja započne provedba dugoočekivanoga popisa stanovništva;
27. poziva Komisiju da uloži dodatne napore u cilju pružanja potpore procesu stvarne pomirbe u regiji, posebice podupiranjem kulturnih projekata koji su usmjereni na suočavanje s događajima iz nedavne prošlosti i promicanje zajedničkog razumijevanja povijesti te javne i političke kulture tolerancije, uključivosti i pomirenja;
28. ponovno naglašava da bi vlasti i civilno društvo trebali poduzeti odgovarajuće mjere za postizanje povijesne pomirbe kako bi se prevladale podjele između i unutar raznih etničkih i nacionalnih skupina, uključujući građane koji se izjašnjavaju kao Bugari;
29. potiče vladu da pošalje jasne poruke javnosti i medijima da se u zemlji ne tolerira diskriminacija na temelju nacionalnog identiteta, među ostalim u odnosu na pravosudni sustav, medije, zapošljavanje i socijalne mogućnosti; naglašava važnost tih akcija za integraciju raznih etničkih zajednica i stabilnost te europsku integraciju zemlje;

30. potiče vlasti da povrate relevantnu arhivu jugoslavenskih tajnih službi iz Srbije; smatra da je transparentno postupanje s totalitarnom prošlošću, uključujući otvaranje arhiva tajnih službi, korak naprijed prema daljnjoj demokratizaciji, odgovornosti i institucionalnoj snazi;
31. ponovno ističe važnost slobode i neovisnosti medija kao jedne od temeljnih vrijednosti EU-a i temelja svake demokracije; zabrinut je zbog slobode izražavanja i medija, upotrebe govora mržnje, slučajeva zastrašivanja i autocenzure, sustavnog političkog uplitanja i pritiska na uredničke politike, nepostojanja istraživačkog, objektivnog i točnog izvješćivanja, kao i zbog neuravnoteženog izvješćivanja o aktivnostima vlade; ponovno poziva na to da se u srednjostrujaškim medijima, osobito u javnoj radiodifuziji, izvješćuje o raznim stajalištima;
32. poziva novu vladu da zajamči sprečavanje zastrašivanja ili nasilja nad novinarima i propisnu provedbu istraga o takvim slučajevima te da se odgovorne privede pravdi; ističe potrebu za održivošću te političkom i financijskom autonomijom javne radiodifuzije kako bi se zajamčila njezina financijska i urednička neovisnost te pravo na pristup nepristranim informacijama; poziva na uspostavu uključivih predstavničkih tijela koja zastupaju interese medija; poziva na uspostavu profesionalnog kodeksa ponašanja koji će usvojiti i javni i privatni mediji; potiče zajednički rad državnih dužnosnika, organizacija civilnog društva i novinarskih organizacija na reformi medija;
33. i dalje je zabrinut zbog toga što politička situacija ozbiljno ugrožava makedonsko gospodarstvo; i dalje je zabrinut zbog niske razine izvršavanja ugovora, razmjera neslužbenog gospodarstva i teškoća u dobivanju pristupa financiranju; ističe da je prilično velika siva ekonomija jedna od ozbiljnih prepreka poslovanju; naglašava potrebu za mjerama kojima bi se unaprijedila konkurentnost i otvaranje radnih mjesta u privatnom sektoru te poziva nadležna tijela da također pristupe rješavanju pitanja sudske učinkovitosti;
34. pozdravlja održavanje makroekonomske stabilnosti, smanjenje stope nezaposlenosti i kontinuiranu predanost vlade promicanju rasta i zapošljavanja s pomoću tržišnih gospodarskih politika, no zabrinut je zbog održivosti javnog duga i činjenice da je nezaposlenost i dalje visoka, a sudjelovanje na tržištu rada vrlo slabo, osobito kada je riječ o mladima, ženama i osobama s invaliditetom; nadalje, potiče nadležna tijela da se uhvate u koštac s dugotrajnom i strukturnom nezaposlenošću, da promiču suradnju u području gospodarske politike, da bolje usklade obrazovanje s potražnjom na tržištu rada te da razviju ciljanu strategiju o načinu na koji se mladi i žene mogu bolje integrirati u tržište rada; zabrinut je zbog odljeva visokoobrazovanih mladih stručnjaka te odlučno poziva vladu da razvije programe koji će omogućiti povratak visokoobrazovanih mladih stručnjaka i njihovo sudjelovanje u političkim postupcima i postupcima donošenja odluka; poziva na to da se poduzmu koraci u cilju unapređivanja fiskalne discipline i transparentnosti te povećanja kapaciteta proračunskog planiranja; potiče načelo uravnoteženog proračuna; napominje da pouzdano i predvidljivo regulatorno okružje za poduzeća dovodi do veće makroekonomske stabilnosti i rasta; u tom smislu poziva na odgovarajuće savjetovanje sa svim dionicima;
35. pozdravlja postignut napredak u modernizaciji prometa, energetske i

telekomunikacijskih mreža, a posebno napore da se dovrši koridor X.¹; s obzirom na važnost željezničkih veza u okviru održivog prometnog sustava, pozdravlja namjeru vlade da se nadgrade ili izgrade željezničke veze od Skopja do glavnih gradova susjednih zemalja i poziva na veći napredak, posebno u dovršavanju željezničkih i cestovnih veza s koridorom VIII.²;

36. pohvaljuje dobru razinu pripremljenosti u području elektroničkih komunikacija i informacijskog društva; poziva na dodatni napredak u području kibersigurnosti i naglašava potrebu da se razvije i usvoji nacionalna strategija za kibersigurnost kako bi se povećala kiberotpornost;
37. zabrinut je zbog znatnih propusta u području zaštite okoliša, a osobito u području industrijskog onečišćenja i onečišćenja zraka i vode; napominje da je trenutno stanje sustava opskrbe vodom uglavnom loše, što dovodi do velikog gubitka vode i problema s kvalitetom vode; naglašava potrebu za razvojem i provedbom održive politike gospodarenja otpadom te poziva na razvoj sveobuhvatne politike i strategije za borbu protiv klimatskih promjena koje će biti u skladu s okvirom EU-a za klimatsku politiku do 2030. te na ratifikaciju i provedbu Sporazuma iz Pariza o klimatskim promjenama;
38. pozdravlja konstruktivnu ulogu te zemlje u regionalnoj suradnji, posebno u inicijativi „Zapadnobalkanska šestorka” i njezinom programu povezanosti; međutim, primjećuje da je povezanost prometne i energetske infrastrukture sa susjednim zemljama regije i dalje ograničena, kao i veza s transeuropskom prometnom mrežom (TEN-T); pozdravlja napredak postignut u pogledu sigurnosti opskrbe, kao i u području spojnih vodova za prijenos električne energije i međusobne povezanosti plinskih sustava; prima na znanje sporazum o razvoju regionalnog tržišta električnom energijom koji je potpisan sa zemljama zapadnog Balkana; ističe da je potrebno postići napredak u pogledu otvaranja tržišta električne energije i razvijati konkurentnost na tržištu plina i električne energije kako bi se komunalna poduzeća razdvojila u skladu s trećim energetske paketom EU-a; poziva na znatna poboljšanja u pogledu energetske učinkovitosti, proizvodnje obnovljive energije i borbe protiv klimatskih promjena; poziva na ratifikaciju Sporazuma iz Pariza o klimatskim promjenama;
39. potiče nadležna tijela da ojačaju administrativne i financijske kapacitete kako bi se osigurao transparentan, učinkovit i djelotvoran sustav javne nabave, spriječile sve nepravilnosti te propisno i pravovremeno upotrijebila sredstva iz fondova EU-a, kao i da istovremeno podnose detaljna i redovita izvješća o programiranju i upotrebi sredstava Unije; sa zabrinutošću napominje da je Komisija ponovno smanjila sredstva u okviru Instrumenta za financijsku pomoć za približno 27 milijuna EUR zbog nedostatka političke predanosti u ostvarivanju reformi u upravljanju javnim financijama; poziva Komisiju da u svoja izvješća uključi informacije o podršci iz Instrumenta pretpristupne pomoći pruženoj toj zemlji te o uspješnosti provedenih mjera, u prvom redu o sredstvima Instrumenta pretpristupne pomoći za provedbu ključnih prioriteta i relevantnih projekata;
40. pohvaljuje tu zemlju zbog konstruktivne uloge i suradnje te uloženi golemih napora u

¹ Koridor X. jedan je od paneuropskih prometnih koridora, a proteže se od Salzburga (Austrija) do Soluna (Grčka).

² Koridor VIII. jedan je od paneuropskih prometnih koridora, a proteže se od Drača (Albanija) do Varne (Bugarska). Također prolazi kroz Skopje.

rješavanje izazova migracijske krize, čime je znatno doprinijela sigurnosti i stabilnosti EU-a; u tom pogledu poziva Komisiju da toj zemlji omogući sve potrebne alate za ublažavanje krize; preporučuje daljnje mjere i korake u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom kako bi se poboljšao njezin sustav azila, osigurali nužni kapaciteti za sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima i trgovine migrantima, uključujući sporazume o suradnji sa susjednim državama u borbi protiv kriminala, te zajamčilo djelotvorno upravljanje granicama;

41. primjećuje da se ta zemlja nalazi na takozvanoj zapadnobalkanskoj ruti te da je otprilike 600 000 izbjeglica i migranata, uključujući ranjive skupine poput djece i starijih osoba, do sada prošlo kroz nju na putu prema Europi; potiče njezine vlasti da zajamče da se s migrantima i izbjeglicama koji traže azil u zemlji ili prelaze preko njezina teritorija postupa u skladu s međunarodnim pravom i pravom EU-a, što uključuje Konvenciju o izbjeglicama iz 1951. i Povelju EU-a o temeljnim pravima;
42. poziva Komisiju da nastavi surađivati sa svim zemljama zapadnog Balkana u vezi s migracijskim pitanjima kako bi se osiguralo poštovanje europskih i međunarodnih pravila i standarda;
43. naglašava važnost regionalne suradnje kao alata za poticanje postupka integracije u EU i pohvaljuje konstruktivne napore te zemlje i proaktivan doprinos promicanju bilateralnih odnosa sa svim zemljama iz regije;
44. smatra da je regionalna suradnja ključni element u postupku pridruživanja EU-u, da donosi stabilnost i napredak toj regiji te da bi trebao biti vladin prioritet; pozdravlja kontinuiranu konstruktivnu ulogu te zemlje i njezin proaktivan doprinos promicanju bilateralne, regionalne i međunarodne suradnje, kao i njezino sudjelovanje u civilnim i vojnim operacijama upravljanja krizom; pohvaljuje povećanje usklađenosti s vanjskom politikom EU-a (73 %); poziva makedonske vlasti da se usklade i s restriktivnim mjerama EU-a protiv Rusije nakon nezakonitog pripajanja Krima; ponovno naglašava važnost završavanja pregovora o sporazumu o prijateljstvu i dobrosusjedskim odnosima s Bugarskom; poziva vlasti da poštuju politička, socijalna i kulturna prava građana zemlje koji se izjašnjavaju kao Bugari;
45. potiče osnivanje zajedničkih stručnih povjerenstava za povijest i obrazovanje sa susjednim zemljama u cilju pridonosa objektivnom, činjeničnom tumačenju povijesti, jačanju akademske suradnje i promicanju pozitivnih stavova mladih ljudi prema svojim susjedima;
46. pozdravlja konkretne rezultate inicijative za mjere jačanja povjerenja između te zemlje i Grčke, koji bi mogli doprinijeti boljem razumijevanju i jačim bilateralnim odnosima, čime bi se otvorio put prema obostrano prihvatljivom rješenju spora oko imena, te prima na znanje pozitivan razvoj situacije u vezi s njihovom provedbom; naglašava važnost izbjegavanja poteza, kontroverznih postupaka i izjava koji bi mogli negativno utjecati na dobrosusjedске odnose; ponovno odlučno poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da pripreme nove inicijative kojima bi se prevladale preostale razlike i da u suradnji s tim dvjema zemljama i s posebnim predstavnikom UN-a rade na obostrano prihvatljivom rješenju spora oko imena zemlje te da o tome izvijeste Parlament;
47. pozdravlja aktivnosti provedene u okviru Berlinskog procesa, koje dokazuju snažnu

političku potporu europskoj perspektivi zemalja zapadnog Balkana; ističe važnost tog procesa za promicanje gospodarskog razvoja zemalja u regiji ulaganjima u osnovne mreže i bilateralne projekte u području infrastrukture, gospodarstva i međupovezanosti; ponovno naglašava važnost aktivnog sudjelovanja u regionalnim inicijativama za mlade, kao što je Regionalni ured za suradnju mladih na zapadnom Balkanu; pozdravlja osnivanje Fonda za zapadni Balkan i potiče Komisiju da uzme u obzir predložene inicijative i projekte;

48. pohvaljuje tu zemlju na predsjedanju Srednjoeuropskom inicijativom, koja je tijekom 2015. bila usredotočena na gospodarsku suradnju i poslovne prilike, razvoj infrastrukture i opći gospodarski razvoj, uključujući ruralni razvoj i turizam, te na povezivanje makroregija;
49. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici, Komisiji, vladama i parlamentima država članica i vladi i parlamentu te zemlje.